

MARIJA ANDRIJAŠEVIĆ

Menj el a boltba, hozz három tojást és egy nagy üveg lekvárt

micsoda kellemetlenség.

jó napot.

jó napot.

anyád hogy van? a nagybácsid? a nagynénid? a gombod az ingeden?

no, viselkedjen, maga csak egy bolti eladó.

nem folytathatok ilyen beszélgetéseket. miért akar bármit is tudni rólam?

és kellemetlenül éreztem magam. nem szeretem a páratlan számokat.

a muterom három tojást mondott, de nem vagyunk már szegények.

adjon tíz tojást.

fenét, adjon nekem maga harminc tojást.

és ez a négy kiló lekvár, mennyiért adja?

nem hallottam a választ, de felkészültem: jöhet, szuper!

palacsintát készít belőle?

fenét, az óriásplakátokat fogom célozgatni az úton, ez meg mi a faszomér' érdekel.

az én tojásaim.

nem adom neked.

nem fogunk a tojásokról beszélni.

fenét, nem fogunk semmiről.

...

hívj fel, mondd, hogy szeretsz, beszélj nekem.

hívj fel.

szeretném neked elmesélni, hogy a bolt felé menet egy nagy darab nő fejbe vágott egy embert a motoron.

és hogyan néztem a fejét, ahogy elrepült az úton.

hordj bukósisakot.

kösd be az öved.

nem akarom nézni a tíz métered az úton. nem akarok hallani róla.

de túlélte.

valójában egy halandó voltam, aki gyönyörködött a szerencsétlenségben, és nem hívott segítséget.

nézett rám a rendőr.

no, állíts meg, állíts meg, és én a szemedbe hazudom, hogy semmit sem láttam.

és mit tudsz velem csinálni? megdobom tojással azt a pandúr szemedet.
megdoblak.
különben is csak bolyongok ebben a világban.
hát kösd be az öved.
vigyázz a teherautókra és autóbuszokra.
vigyázz a sebességre.
autóútra.

(2007)

Élvezd a sötétséget, amíg nincsenek reflektorok

holtan találtak rád a sötétben. messze az otthonodtól. fej nélkül.
hagyj sírni a szoba sarkában.
a kád szélén.
a nyitott ablaknál, hogy ne felejtsek el lélegezni.
szörnyű emlékezni rád.
imádkozz, mielőtt aludni térsz, higgy istenben, a falban, a hegyekben.
a porszemben az ágy alatt.
irts ki mindent magad előtt.
öregapám túl sokat ivott.
élj a félelmekből. az adrenalinból. a múltból. és valahol amott, valamelyik holnap-
ban dugd a fejed a homokba, és mondd azt: ez nem én vagyok.
borotvával a kezeden. és tintával. és túvel.
soha nem tudhatod, mikor támad kedved valamit a bőrödre írni.
számold a lépéseit. minden porcikáját. szeresd – ne szeresd. nekem teljesen mindegy.
holnap úgyis sakkozunk, és testünkön bábukat tologatunk.
harmincszor harminc centit mérnek. terhet is kell itt cipelni.
kerámialapokat vásároltunk egy hónappal a halála előtt. azt mondta az elárusító-
nak: figyeljen, a feleségemnek látnia kell ezeket. hazavihetek egyet?
megmosolyogtatott. ki tudja, mikor félt utoljára a feleségétől.
csukd be az ablakot, hideg van. a télapó az idén csak gyufákat hoz neked.
de miért gyufákat?
mert fel kell melegítened azt a gonosz lelked, drága gyermekem.
azt a hideg vért.
az őseim gyilkosok voltak. és most meg akarnak jutalmazni bennünket. plakátokat
osztogatnak, és arról beszélnek, milyen jó tudni, nemesi véred van, mely kardokkal

és lándzsákkal küzdött. hé, emberek, hát miről beszéltek?
a régi út spliti kijáratánál a talpad nyomai vannak harminc méteren.
valamelyik nap követtem az olaj útját, és eljutottam a kávézóba, ahol megittad az
utolsó pohár vizet, melyet idegen kéztől kaptál.
kinek lehet manapság ellopni az identitását?
kinek az életét élni?
nap mint nap haltok, szinte parancsolat szerint.
nagybácsi legyek, nagynéni, te?
kinek a nevét kell kimondanom, kitől kell hallanom: arra a férfire hasonlítasz. arra a
nőre.

magamra hasonlítok.
így nem kell védekezniem.

(2007)

***

az öregem öngyilkos lett.
egyik reggel a zsebemben madzagdarabbal ment munkára.
utoljára hajnali öt negyvenötkor látták az autóbuszállomásra vezető úton.
az öregem bolond volt és meggondolatlan.
vajon tetszeni fogok neki? mit mondasz? tudod, estére már nem lesznek azok a
hosszú pillantások és hitegetések. nézz rám. mit mondasz? vajon ez az?
elment falura autóbusszal, és felkötötte magát egy bozótosban.
a megfontolt kurvapeccér. leszállt egy megállóval előbb, és átgyalogolt a folyón me-
zítláb, hogy ne jussunk a nyomába.
több mint harmincöt napig kerestük.
hinni akartuk, hogy él és hülye valahol. hinni akartuk, hogy él valahol.
bűdös. koszos. öntudatlan. él.
egy tűzoltóautó rohant az úton, amikor először kérdezted meg, szeretlek-e.
jóhogy szeretlek.
de mintha tudnám, mit cirkuszol holnap az öregem.
harmincöt nap agónia.
minden trükköt kipróbáltunk, az ágy alatt is kerestük.
nem sokon múltott, hogy a tévét is szétszedjük. hátha a katódok közé rejtőzött.
a muter egy reggel felébresztette az apám és a saját testvéreit. a bátyámat is.
elküldte őket a bozótosba, és azt mondta: ez az utolsó alkalom. még egyszer és vége.
a bátyám megérezte. apám halálát.

csörgött a telefon, és tudtam, mi vár ránk.
 azt mondtam anyámnak: jól van, megtaláltuk. csak erre volt szükségünk.
 anyám zokogott. tudom, nem ezt érdemelted, de... megtörtént.
 sajnálom, hogy harmincöt nappal később elhagytalak, és nem voltam elég jó neked.
 sírok, ha eszembe jut a bátyám, aki megtalálta.
 a testétől különvált fejét. és azt a szagot.
 a bátyám zakója és az én órám volt rajta.
 az órát a férgekkel együtt három nap múlva visszadták. a vécében tanulmányoztam.
 az öregem azokban a férgekben élt, és én tudtam vele beszélgetni.
 félelmetes volt. soha nem volt fehérebb. gyűrűsférgekké változott..
 azt mondtam: jól van. azt mondtam: te tényleg hülye vagy.
 azt mondtam: el foglak felejteni. gyorsan. azt mondtam: ne haragudj, de ezt kell tennem.
 összetapostam az összes férget. sokáig főztem rotyogó vízben az órát.
 sírtam.
 az öregem öngyilkos lett. elvesztette a kontrollt az élete felett.
 a bátyám talált rá, én pedig betörtem a szoba ajtaját, azt visítózva, hogy nem megyek el a temetésére.
 a bátyám állt mellettem a menetben. soha nem szerettem még annyira, mint akkor.
 a muterom azt mondta: a kurva anyját, és nyugodjon békében.
 nincs nap, hogy nem gondolok arra, mi történt volna velünk a harminchatodik napon.

(2007)

VIRÁG GÁBOR fordításai

ANTONIJA NOVAKOVIĆ

valami nyomja a szívecskédet, mondja nekem egyik nap a cigánylány az oktagonon
 a dm kijáratánál (valahogy olyan végérvényesen,
 mint ahogy az esernyő kifordult küllői
 a fájdalom konstrukciói, olyan biztosan,
 hogy úgy tűnik, sosem fog megsemmisülni)
 a visszatérés lehetetlen, esik egy kis eső,
 és mindegy, hogy a szavak csontig áznak,
 a felemelkedő
 szappanbuborékok hangjai,
 és egyre nehezebb változtatni
 a retorikán, különösen vasárnap délután,
 az ebéd kész, de senki nem jött,